

Kraszna-Krausz Andor

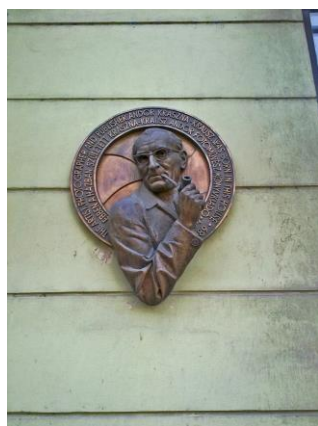
(1904-1989)

Szombathelyen a Király utca 5. szám alatti házban született, Krausz Adolf és Rosenberger Irén gyermekeként.

Középiskolai tanulmányait a szombathelyi Premontrei Főgimnáziumban végezte, ahol 1922-ben érettségizett. Szülei nyomására Budapesten jogot kezdett hallgatni, de az egyetemet ott hagyva rövid idő múltán (1923) már Münchenben tanult, fotózást és filmezést. Szabadidejében avantgárd lapoknak írt filmkritikákat. 1925-ben felvette a „Kraszna” nevet is, amellyel a magyarsághoz való kötődését hangsúlyozta. Barátai ettől kezdve csak „KK”-nak szólították.

Nívós publikációira felfigyelt a szakma, ennek nyomán 1926-ban felkérték a Filmtechnik című német mozgóképes lap szerkesztésére. Tíz évig tartó ténykedése alatt a lap a szakterület legtekintélyesebb orgánumává vált.

Származása miatt a zsidóüldözések elől 1937-ben Angliába menekült, ahol karrierje kiteljesedett, immár a fotóművészet terén. 1938-ban feleségével, Irmával együtt megalapította a Focal Press kiadót. Kiadványaikban egyszerű és közérthető módon, világos magyarázatok és illusztrációk segítségével ismertették meg a fényképezés alapjait a széles tömegekkel, egy olyan korszakban, amikor a fotózás még a legtöbb ember számára technikai rejtélynek számított.

A „Mindent a kameráról” című, a fényképészetet az alapoktól bemutató kézikönyve 1940-től 81 kiadást ért meg, és több mint egymillió példányban kelt el. Kraszna-Krausz Andor 1978-ig vezette a kiadót, és ezernél is több könyvet adott ki, amelyek összesen 50 millió példányban keltek el világszerte. A Focal Press napjainkig a világ vezető, fényképészettel, filmezéssel és televíziózással foglalkozó könyvkiadója.

A Német Fotográfiai Szövetség 1979-ben Kraszna-Krausz Andornak ítélte a "Kulturpreis" díjat, a médiáért végzett kiváló munkásságáért. Tíz évvel később a Bradfordi Egyetem díszdoktorává avatták. 1985-ben létrehozta a Kraszna-Krausz Alapítványt, amely évente jutalmazza a kiemelkedő fotográfiai szakírókat. Fényképészettel és mozgóképpel foglalkozó, több ezer kötetes könyvgyűjteményét a bradfordi Brit Fényképészeti, Film és Televízió Múzeumnak adományozta, ahol tiszteletére 1997-ben állandó kiállítás nyílt. Szerény emberként került a nyilvánosság, élete és munkássága ezért alig ismert, és nem foglalja el a köztudatban azt a helyet, amelyet teljesítményével megérdemelne.

85 éves korában, 1989. december 24-én, az angliai Buckinghamshireben érte a halál. Születésének századik évfordulóján, Szombathely város a Király utca 5. szám alatti szülőházának falán emléktáblát helyezett el.

"Saját életünk csak merő folytatása és kiteljesítése elődeink életének. Csak egy láncszem vagyunk, soha nem teljesen új kezdet és - reménykedjünk - nem a vég" (Kraszna-Krausz Andor szavai 1979-ben a "Kulturpreis" átvételekor.)

Források:

http://www.szombathely.hu/turizmus/nevezetes_polgarok/kraszna_krausz_andor-c472/

<http://www.mtva.hu/hu/sajto-es-fotoarchivum/6667-kraszna-krausz-andor-magyar-szueletesu-angol-koenyvkiado-fotomuveszeti-szakiro-110-eve-szueletett>

https://www.facebook.com/szombathelyregeen/posts/784204501595663?stream_ref=10

<http://www.focalpress.com/>

<http://www.kraszna-krausz.org.uk>